

85H-1

V 27

BLERIM NËNDORI

(POEMË)

ANDREA VARFI

891983-1

✓ 27

ANDREA VARFI

5

BLERIM NËNDORI

(POEMË SIMFONIKE)

~~38370~~
14495

BIBLIOTEKA E SHETËR
SHKURTASIT

SHËRPIA BOTONJËSE «NAIM FRASHËRI»

Redaktor: Halil Qendro
Korektor letrar: Enver Fico
Kopertina: Dolli Gjinali
Redaktor teknik: Adem Lita

Firazhi 2000 kopje

Format 70x100/32

Stash: 2204-65

Shtyp N.I.Sh. Shtypshkronjave «Mihal Duri» — Tiranë 1966

PRELUD

Me ballin lart,
sy-ushtë e veshë-mprehtë,
çaj terrin,
natën,
thërmoj retë,
shtërgatat tret;
dhe Kohës vetë,
e Djellit-at e rreze-nxehtë,
e Tokës-nënë gjire-jetë,
u flas krenar
si shqipëtar:
— Për të rrëfyer ç'jemi
e ç'qemë,
ne bijt e lisit ilirik,
s'kërkoj as sonda,
as palombarë
të xhvat thellsish ndonjë relik
të kushdi
ç'rodi më antik,
(mbytur në ndryshk e leshterik).
Dhe me trumbeta
e me gërnetë,
e zurna
e tambura,
ta shpall

«të parin ndër të parë!»

S'më duhet as të mbreh kularë,
edhe me qafë
e gjuhë zvarrë,
të shuhem brazdash,
të hap tumba
dhe t'i rëmoj kushdi kujt varrë;
as të nxjerr kushdi
seç tokzë
apo tarokzë,
si letër-të-njoftimit të Shqiprisë
në lashtësitë e historisë së njerëzisë.

Ngado që unë të vërtitem:
eterit lart
si qift t'i ngjitem,
n'humnerë e det
thellë të zhytem,
kudo,
ngado
që t'i shtrij sytë:
në malet-flamuj t'Arbërisë,
që s'njohën ndragën e poshtërsisë
(edhe në kulm të varfërisë)
më shkrepin gjerdanë yjesh,
e ndrisin grykash,
pyjesh,
dhe varg po më rrëfihen,
me bardë malësorësh,
(e jo poetë oborrësh),
edhe shkëmbënj e gurë
e ndënëdheu furrë,
e qiell,
yje,
e detë,

me Mëmëdheun vetë...
Ndaj shoh kudo të ravizuar,
ndjej duke ushëtuar,
mbi dallgët
helm,
gjak
e maraz,
si zulmë shekujsh brengë-e-gaz,
varganit shkulumë-shkumbë t'historysë.
një simfoni,
kënduar shqiptarisht
lirisë!

KOHA E PARË

Jehona legjendash

Të shoh
o mëma jonë, djellorja Shqipëri:
këtu stërlashtit;
këtu sot:
fëmi-kërthi,
e vashë vetullhënë,
nuse nerajdhë
edhe amvisë amvone;
blegtore bletë,
bujke bujare e bujëtare;
ndër sheshe e shtigje
shigjetë ushtëtare.
E punës,
paqes,
zembrës dhe lirisë,
rojtare;
përherë e larë, e lartë,
e lashtë edhe e re!
Nuk pate ti
shumë herë as bukën
me shëllirë,
po dora nuk t'u nde,
as si lypsare,

a zuskë lapërdhjare,
o bijë e vashë e motër,
o nëna shqipëtare!
Ja vale e hone e gryka,
si gjithmonë,
të moçmet muzgje murmurojnë:
Veshët i ngreh,
e nga Bregdeti,
vështrim e krye hedh në kreshtë,
në kreshtën e Korabit krismëtare.
E filladi i freskët
në gjethe vgjeri e breshte,
si dushqeve Dodonës e Tomorrit.
më shushurin
të thëna të stërlashta
e legjendare:
«Nuk është shëmbër e lëshuar,
te kjo trevë, te ky truall,
Shqipria,
shqipja juaj,
shqiptaria,
më ngjan se shushurin sot shushurima
sepse stërgjyshët tuaj
këtu kërbaç s'i suall.
Në janë vazhdë
pellazgë,
trakë,
ilirë,
këtu le të lëvrojnë lëvrimtarët.
Për ne mjafton
që bij lisash të lirë
përherë malesh kemi qenë...
dhe jetë e vdekje kemi dëshmitarë.

«Bardha, bareshë,
një bijë e Dheut, Orë.

me Yllin,
 një bir Djellit,
 u ngjiz stërgjyshve tuaj jetë.
 «Të Mirët» qenë krushq
 dhe Gjigantët dasmorë
 dhe lajmëse
 shqiponja e qiellit,
 shqiponja shikim-mprehtë.
 Në pyjet,
 në djep degësh me fletë,
 e gjethe dushku,
 më ngjan se shushurin sot shushurima,
 e ëma, Orëbardha,
 (helenët vonë e qojtën Galatea),
 Bardhyllin rriti.
 Ky shpejt na hodhi shtat,
 edhe përpjetë
 harboi si një lis me krahë e fletë.
 Si qymyrtar nuk pati shok në jetë.
 Prej tij buizën mbroth
 bisqe brez pas brezi,
 bujarë bujq
 dhe barinj suferinash.
 Kudo kërciste,
 tok me kërcim e këngë,
 i çiltër një çekan,
 çekani çikë e flakë i kudhrës,
 çekani i dliirë i punës.
 Ahere ende nuk ndjehej ankthi i dhunës:
 aroma e bukës,
 mbujtur magjesh gjakut!
 O bisqe dhe biskaja t'arbërisë,
 prej tyre rridhni ju,
 n'aradhe të përjetësisë.
 blerim edhe në shkrepëtima
 më ngjan se shushurin sot shushurina».

Tabllo ilire

Në bjeshkë, brinja e brigje,
djersitur nga lërimi,
fladitur te burimi.
ashtu si Orëbardha,
billonjat nuse —
nënëzat ilire,
po mëndin foshnjëzat e tyre,
Me ninulla të brishta
ato u terin lotët;
dhe foshnjëzat pas mëkimit,
gumzhijnë posi bletë e plotë.
... Dhe mbroth mbuluan
luadhe, lugje
e brigje detesh.
Në brazda djerse
jetesës amzën ja zbuluan!
Me ç'parfum pishash,
pjergullash,
e prej ç'kullotash e luadhesh,
nga tufa gjedhesh,
dhënsh lesh-kunadhesh,
prej ç'rrëzë brigjesh e shullëresh,
hej! ç'gjalpë e djathë,
e ç'vaj e verë qehlibar,
q'e ndezin syrin ziliqar,
me çfarë anijesh kapedane:
heshtat stërkala liburniane,
nga skelat tona.
buzë-detesh,
kudo
qendisur prej qytetesh,
qytetesh tona:
iliriane,